

ken van 1878 tot 1910, uit te breiden, te linkerzijde met Caland, te rechterzijde met Witteveen. '...en in de Raad hebben ze toen ook nog eens een krentigere discussie gehouden omdat ze z'n salaris zo hoog vonden!'; hij was er nog verontwaardigd over.

Het zijn ook geen geringe moderniseringën die, begonnen omstreeks 1924, in de zestien jaren (tot de grote oorlogsvernietiging) tot stand zijn gekomen.

Allereerst de Diergaardeverplaatsing van zijn oorspronkelijke plaats (waar nu het Stationsplein en het Weena ligt) naar Blijdorp en het overige bebouwingsplan Blijdorp.

Door dit complex van plannen kwam de doorgaande verbinding van Oost naar West door de stad ter hoogte van het Hofplein tot stand en in Blijdorp de goede verbindingen noordwaarts (Statenweg).

Dan de hele ontwikkeling van het plan Dijkzicht op het grote tot die tijd onbebouwd gebleven 'Land van Hoboken', waar met groot-stedelijke allure ruime doorgaande wegen werden ontworpen en plaats werd gehouden voor parkaanleg en belangrijke gebouwen als het Museum Boymans en ruimte werd gereserveerd voor de Maastunneltoegang.

Nog twee Oost-West-doorverbindingen kwamen tot stand (ten dele bij de wederopbouw na 1940 wel weer grondig herzien), de doorverbinding van de Meent naar de Jonker Fransstraat en de herschepping van het inmiddels verdwenen Van Hogendorpsplein. Verder Oud-Mathenesse en de Kralinger Hout. Op de linker Maasoever werd het uitbreidingsplan Zuid ontworpen met ruimte voor de Maastunnel die later werd voorbereid en uitgevoerd toen Witteveen reeds directeur van de samengevoegde Gemeentelijke Technische Dienst was.

In zijn ambtsperiode voor 1940 vallen ook de grote ontwikkeling en stadsuitbreiding van de Waalhaven en de bouw van de Tweede Petroleumhaven.

Door heel Witteveens ambtstijd, vóór en na 1940, loopt het vraagstuk van het Hofplein. Vóórdat Berlage in 1921 opdracht werd verleend tot het maken, samen met de directeur Burgdorffer, van een plan voor verbetering van de situatie van dit plein waren vóór en na 18 plannen opgemaakt en voor uitvoering ongeschikt bevonden. Berlage maakt het 19de plan, het was geniaal, het was eenvoudig, het werd omschreven als de 'feestzaal voor de burgers van Rotterdam', maar het was te duur<sup>7</sup>). In 1926 heeft Berlage nog een vereenvoudigd 20ste plan